

შემდეგ ამის დაუწყეს მუქარა, ცემი-
თაც ბევრი სცემეს, მაგრამ მანძი ცე-
რას გზით ვერ გასტყმეს ჩვენი პაწაწა
ქურდები.

* აბასთუმანი: წელს აბასთუ-
მანში ცოცხა საზოგადოება შედარე-
ბით შარშანდელიან და რაცა, ისიც
ლარბინ და საშუალო შეტყმებისა სახ-
ლები ბევრი ცალივითა, ვაჭრობა ეკი-
ლები, ზორავი ძვირი. მზოლოდ ნა-
შვებს არა აქვს ანგარიში. საზოგადოე-
ბის უმეტესს ნაწილს შეადგენს ქა-
თელოდა უფრო სამეგრელო-მიგრე-
თილია. იგლისის უკანასკნელი რიბე-
ვებში აქ ძალიან სიტყვები დაიჭირა,
ასე რომ დილის ათ საათიდან ნაშუა-
დღეის ხუთამდე შეუძლებელი იყო
სახლიდან გარეთ გამოსვლა. უფინ-კი
ისეთი სიტყვები ყოფილა, რომ უშა-
ტოდ ვერ გამოდიოდნენ.

თუმცა, როგორც ზეითი ქსიტივე,
საზოგადოების უმეტესს ნაწილს ქა-
თელოდა შეადგენს, მაგრამ მიწერა-
ლურ წყლების გამოვით, რა მიზეზით,
არ ვიცით, საქირად არ დაუნახავს
ქართულის გავითის გამოწერა ქართ-
ველ საზოგადოებისათვის. სხვა გზე-
თები-კი ოხრად აჭირა. არ ვიცო, რით
ქერ გაიგეს ამ ვაჭაბოვნება, რომ
ქართულის საზოგადოების ქართული
გაზთია ეჭირება! ნუ თუ ეჭრა ჰქედა-
ვენ, რომ ნახევარზედ ბევრად მეტე
ქართელობაა თუ ბორჯომში, სადაც
ქართელობა ცოცხა, ქართული გა-
ზთია საქირად დიანახეს, აქ რა მი-
ზეზია ამ გვირის უყურადღებობისა.

* იქამდეც. ამ ხუთის დღის წი-
ნად აბასთუმანში მოხდა მეტად სა-
წუხარა ამბები. დანა ორბრიდამ კო-
დინელი აბასთუმანის ფეხით ოთხი პო-
ლი საქიბედა. შემოსულან რა აბას-
თუმანში, ერთს მათგანს უყურად-
ღებავებია გულზედ გამოქანებულ
დაგოგი. საწყლის ორი-და სიტყვა მო-
სუწერია: ეკვებე, მიშელოდი!—და
იქვე განუტყეობია სული. გვაში წილეს
სამხედრო სახადმყოფოში და მზო-
ლოდ მეხუთე დღეს აღიარეს საფლა-
ვი. მიზეზი ამდენს ხანს მკვიდის გან-
რებისა ვახლდათ ახალციხელი ექი-
მა, რომლის მოსვლას არაფერი ეშ-
ვებო, თუმცა არა ერთხელ აცნობდა
დეკემბო. ბოლოს იწამა ღმერთი

დასძრა ჩვენი ცხოვრება, ამ-
ბოხს იგი. ნუ თუ მართლა გგო-
ნიათ, რომ გი-ოიან წლებში რუსეთი-
დან დაბრუნებულმა ქაწილ-კაცებმა
მისცეს ჩვენში ცხოვრების ახალი მო-
ძრაობა? რასაც ვიცოდა, იმათ მო-
მართულებამ მისცეს ამ მოძრაობას,
თავისი განვითარების განგების ფე-
რი და წინაწაღი დაწინაყ.

ჩვენ ამ რთულის ამბავის კვლევის
დაწერილობით აქ ვერ შეუძლებით.
მოკლედ ვიცით მხოლოდ, რომ ეს
ნივთია მოძრაობა, რომელსაც და-
დლით არ მოქმედებდა არც ჩვენსა და
არც რუსეთის ისტორიაში, ლოგი-
კური შედეგი იყო შრომების ხა-
ლის.

გარდა ამისა ბანი გ—ლი თერგ-
დელელების დეწლის ერთად მეტის-
მეტსა და გავრცელებულს მნიშვნელო-
ბას აწერს და ეს, ჩემის აზრით, იმი-
ტამ მოსდის პატრიცეზულს ავტორს,
რომ უკანასკნელს თაობას საზოგადო-
ების თვალში სრულიად ბოლო მო-
უღობს. საქირა იყო, აუცილებლად,
საზოგადო, საცონომოში მიხეზების
ძიება, შემუშავება და შეწმინდება...

აქაურმა ექიმმა, გასტრა და დღეს და-
საუღლესსაწყოლი მორს თავისის სოუ-
ლიდამ, დედის და ცოლ-შვილის დაუ-
ტრებლად. მსხვერპლი ამ უბედურის
შემთხვევისა იყო წყაწიელი კაცი
25—26 წლისა, წყაწილის ცოლ-შვი-
ლისა პატრონი, ორბრიდელი გვხვნი.
დამნაშავე მედროე დღესაც ეკი-
ურბანი აქაურს პოლიციას. ღმირ-
თმანი, გასაკვირველია, რა დიდი
აბასთუმანია, რომ ვერ გავიერ პოლი-
ციამ, ვისა ჰკავს დროეი და ვის არა.
საქირა, რომ აქაურს გამხეცებულს
მეტელეს აღერბლოს ეტლების ჩქა-
რა ტარება, თორემ ეს უკანასკნელი
მსხვერპლი არ იქნება.

* ჩვენ გავწერე სახელგანთქაძემ,
რომ კვირას, 7 აგვისტოს, იქ აპირა-
ბენ სტენის მოყვარენი წარმოადგენს
გამართლებას. წარმოსადგენად დაუ-
წინაშეს, ბიოუფში, ვადდელი ორს
მოქმედებდა ავ. ცავარლოსა. შემოსა-
მელიც ჰპრუნეს ქალთა ახალის სკო-
ლის დაარსებისათვის ტვლისმო.

* სოუ. ზეკარა (ნიგრეთი): ამ
ჩვენს დასოკლებს, ბუნებურ სიმდი-
რით სავსე ქვეყანაში ვერ კლდე ბე-
რი ადელია მოძაბევა იმისთანა, რო-
მელიც ჩვენ, არამც თუ გვეწახოს და
გამოგვიტოლოს, არამედ გავგანებო-
ბაც კი არ გავგვეწახოს. აი თითქმის ამის
თანა ადგოს წარმოადგენდ ამ ორი-
სამის წილს წინად ზეკარის საქურნა-
ლია წყლები. ცხლაც იმდენად ევლერს
მდგომარეობაში ეს წყლები, რომ
გავიკვირდებო, თუ წახებო. ხალ-
ხი, მეტადე მედობი, განუწყვეტლი
მოდის აქ და ვერ უტრბოლა სადა-
მეტი-კი არ იშვებო. კიდევ კარგ,
ერთ-ორს ფარულეს თუ იპაერთ, და
ისიც იმდენად ულასწოთ, მოუხერხე-
ბელია, რომ იმათი თუაფნს ვარც,
კის ქვე ყოფნად სჯობია. მეგრ დანეთ
ჩვენს უსრუნველობას! ჩვენის სიმდი-
რით ჩვენ ვერ გვიარგებლებია: აქ-
ნობამდე წყლები სოფელს ჰქონდა
აღებული და გზლა-კი ეილაც საქურნა-
ლი (სკოპეტი) ხელშია და იგი იტყვის ვი-
ბეს. რაც შეეხება თეთი წყლის, რო-
გორც აქაურს მეკიდრნი ამბობენ,
აბასთუმანის წყლების თვისებისა. აქ
მოდიან სხვა-და-სხვა სენით შეპაქო-

ბი, აქ უნდა გამოჩენილიყო სწორედ,
არა პირველზედ ნაკლებ, ღონესა
და ულორობაც.
მაგრამ აქ თერგ-დალეულმა ვერ
გაგაფრა თავისი პირანდელის გზაზე
სისწორით მსვლელობა და ნიდაგი
თავისის მოქმედებისა, შინაარსი თავისის
პროგრამისა ვიწროდ შემოსაზღვრა
და შემოიფარგლა. მართალია, ჩვენ-
ში იმ წელს, ბატონ-ფიშინის მოს-
პაობის შემდეგაც, უბრუნდებოდა თერგ-
დალეული თავისს საკუბრობი და სა-
ხალხო საგნებს, მაგრამ ეს მოსილო-
დად იცხ, თავის-თავად, ინერციის ძა-
ლით. მოგვხსენებთ, ცხოვრებისა-
ც სწორად ეხებოდა ისეთი ბრმა ინერ-
ციისა, როგორც ფიშინის მოგლე-
ნათა გამობატულებში არის ხოლმე
რაიმე ისტორიულს მიხეზებისგან
გამოწვეული მოძრაობა და ეს მოძ-
რაობა თავისს პირანდელის გზას აღ-
გია კიდევ მაშინაც, როდესაც ყოვე-
ლივე აზრი ამ მოძრაობის დიდი ხა-
ნი და იპაქავა და ისტორიის საკლდე
ამად გადაიქცა. ასე მოხდა ჩვენშიც,
მაგრამ ესეთი ინერციის მსვლელობაც
ღიღინს არ გავაქმებულა, თერგ-

დალეულების აურადლება უმთავრე-
სად მიიჭრა საკუთარის ქვეყნისა და
ერთს ვითარებამა და ისტორიამ. „ნა-
სწავლამ თერგ-დალეულმა, სამარ-
თილიანად ამბობს ბანი 5. გ—ლის
წერილის გამო დაწერილი „იგერიის“
მეთაური წარელი: ვარდა იმისა, რომ
მოპოვინა, რამდენადაც შეეძლო, ჩვენს
ქვეყანაში საკუთრებას ნათელი აზ-
რები, ხელი მიჭრა საკუთარს ვითა-
რებისა... მას აქეთ თანდათან
ძლიერდება საკუთარის წარსულისა და
აწყურს შესწავლა, რომლის მნიშვნე-
ლობას ვერაინ ვერ უარ-ჰყოფს, რა-
დგანაც ის მწერლობა უქმი და
მეკლდარა მოდიოდა, რომელსაც საძა-
კლად საკუთარის თითარების შესწა-
ვლა არ დაუღვია. ეს საქმე მოაქმედა
იმ მდებარე თაობამ ეს არის უმ-
თავრესი იმისი სამსახურიოა.“

მე, ჩემის თანამის, გულ-წრველი და
ღრმა პატრის-მკვლელი ვარ ჩვენის
ცნობიერად და სინდისიერად აქო-
ბამდე მამრმეცხსიხილელი მამე-
ლი შეგუბნისა და ა, სწორედ ეს
ჩემი შესვდლობა მიძილებს პირდა-
პირ გამოქმთქვე ჩემი საკუთარი აზრი

ბილინ ავადყოფნი და მართლაც ზო-
გიერთებს სკივირლად რეგებს აქაური
წყალი. წყალი გამოდის რამდენ-
სამე ადგილ ერთი კლდის სხვა-და-
სხვა ნაწარლებიდან, გვირგვინს სუნი
აქვს და სიბოი იმისი 28 გრ. ანის.
ეს წყლები სოფელზე მარაგებულს
რამდენსამე ეტრისა. ადგილ-ამდებ-
არებასაც მშენებია. ირველიე მთე-
ბია, ხე-მუჭარებოთ დამაზად შემო-
სილი, შუაში ჩამოვლის წყარა და
წმინდა, მარგებელი ჰაერი აქვს, ამ მთა-
გორიანს ადგილში ძვირად შეხედებო
ვაქვს. ჩემის აზრით, რომ ვინმე
აიღოს იჯარა მთავიზობისგან ეს აღ-
გილები და გააშენოს, გააწყოს ყვე-
ლაფერი, რაც საქირა, მართლა და-
ვალადობდნენ, როცა შეზღუდვები
სტყვა ჰმეგავდა ჰირანხულს. ყოველი
საფლოლი, კაცი თუ ქალი, ღლი თუ
შავთა, ისე გულ-ხელ დაქვეფილები და
თვალზედ ცრემლ-მომადგარნი შეჭუ-
რებდნენ შავად მოქურმულს ცას და
მეზადობდნენ: ღიკმას ნუ გავეწყო-
ბო! პატარა ხანს შემდეგ მწე თვისი
სიბები მოპოვნა და ცა მიწინდ, სო-
ფოლები გვიდნენ მამულებში და
იმათი ძეთინი ქვას-კი ატკრებდა,
როცა ყველა ამტკრებული დახედათ
და ნაშადარეიდგან ხელ-დახანილე-
ბი დაჩრენ.

რაც „სკუტეპ“ იყო, მას აქეთ
კანტ-კუნტად თუ იპარებოდა რამე,
ხოლო ეტლა კი არ ვხვდის თავი აქა-
ურმა ოსებმა. ამას წინად ერთს აზ-
ნაურს ძროხა მოჰპარეს, მთავრე
ქირის წყარო-შეის კთვე კთვები
და ინლოურები გაუნადავს. ბევრჯელ
დაკარგვათ ძროხები, ხარები, ღე-
ნობები ამოუბაათე ქვეყრად მუცელ-
ღმერთა ქურდებს, მაგრამ კვლი-
ვერ მივგენიათ, თუმცა ევეი ბერზე
აქვით. საკირეელია, რასა მხოვლეო-
ბენ აქაურნი მოხედნი, თუ ქურდობა-
მპარობასაც ვერ ალავავენ?

* სოუ. კუბაიათ: იგლისში
აზოა და ქირლი ისე ააბხრა მო-
ლოდნელმა სტყევამ, რომ კაცს ცრე-
მლები გადმოსკვირად, იპაური ყანები
რომ ენება. ეტახები, ხილი, ბოსტნე-
ულობა, სიმდი, კაცი-კი სოფლის
დალეულობა და მშრომელს გლეხ-
კაცს სახლად მოჰკავს, ყველა ძირს
დასკა სტყევამ. ყანები ზოგან ისე
ჩარგვე, თითქოს ცელით მოუთაბა-
დესო; ეტახები ისე გაატეილა, თი-
თქოს ცეცხლი წაეკვლებია და ღე-
ნებელ მტერსაო. ცარელი ვაზე-
ბი-და ასეთი უფოთლოდ და მეტე-
რები ძალზე დამქარია ეკონომიკის
შავად კალებს წუგელები ძალიან ასხია
ყველგან, მაგრამ სტყევამ ამ ზემო-
ხსენებულ სოფლებში სულ დაკა-
რფა და ნელ-ნელა სცივია ძირს; ხი-
ლი ნახევარ გვერდ-გამომალა აზია ხე-
ბუნდ. როცა სოფლის ამაზრებელი

დალეულების აურადლება უმთავრე-
სად მიიჭრა საკუთარის ქვეყნისა და
ერთს ვითარებამა და ისტორიამ. „ნა-
სწავლამ თერგ-დალეულმა, სამარ-
თილიანად ამბობს ბანი 5. გ—ლის
წერილის გამო დაწერილი „იგერიის“
მეთაური წარელი: ვარდა იმისა, რომ
მოპოვინა, რამდენადაც შეეძლო, ჩვენს
ქვეყანაში საკუთრებას ნათელი აზ-
რები, ხელი მიჭრა საკუთარს ვითა-
რებისა... მას აქეთ თანდათან
ძლიერდება საკუთარის წარსულისა და
აწყურს შესწავლა, რომლის მნიშვნე-
ლობას ვერაინ ვერ უარ-ჰყოფს, რა-
დგანაც ის მწერლობა უქმი და
მეკლდარა მოდიოდა, რომელსაც საძა-
კლად საკუთარის თითარების შესწა-
ვლა არ დაუღვია. ეს საქმე მოაქმედა
იმ მდებარე თაობამ ეს არის უმ-
თავრესი იმისი სამსახურიოა.“

სტყევა მოვიდა, ბევრს გლეხ-კაცს
ხზორები დაუბოკა. ხანდისაჰა ქათმის
კვერცხის ოდენებს ისრადა. დიდი ზა-
რალი მისცა სოფლის მცოვრებლებს,
ასე რომ საქონლის გამოსაქვები სა-
ქელო აღარ მოუვიდა. თვითანი
საქელო ერთი თვისა თუ მოუწრა-
ვლებათ. ზოგი ცხლავე ჰყილელობს
ჰირანხულს, ვი-ცა ფული მოაგებოდა.
საოდაგი გლეხები მაღლის ხმით
ლალოდნენ, როცა შეზღუდვები
სტყვა ჰმეგავდა ჰირანხულს. ყოველი
საფლოლი, კაცი თუ ქალი, ღლი თუ
შავთა, ისე გულ-ხელ დაქვეფილები და
თვალზედ ცრემლ-მომადგარნი შეჭუ-
რებდნენ შავად მოქურმულს ცას და
მეზადობდნენ: ღიკმას ნუ გავეწყო-
ბო! პატარა ხანს შემდეგ მწე თვისი
სიბები მოპოვნა და ცა მიწინდ, სო-
ფოლები გვიდნენ მამულებში და
იმათი ძეთინი ქვას-კი ატკრებდა,
როცა ყველა ამტკრებული დახედათ
და ნაშადარეიდგან ხელ-დახანილე-
ბი დაჩრენ.

რაც „სკუტეპ“ იყო, მას აქეთ
კანტ-კუნტად თუ იპარებოდა რამე,
ხოლო ეტლა კი არ ვხვდის თავი აქა-
ურმა ოსებმა. ამას წინად ერთს აზ-
ნაურს ძროხა მოჰპარეს, მთავრე
ქირის წყარო-შეის კთვე კთვები
და ინლოურები გაუნადავს. ბევრჯელ
დაკარგვათ ძროხები, ხარები, ღე-
ნობები ამოუბაათე ქვეყრად მუცელ-
ღმერთა ქურდებს, მაგრამ კვლი-
ვერ მივგენიათ, თუმცა ევეი ბერზე
აქვით. საკირეელია, რასა მხოვლეო-
ბენ აქაურნი მოხედნი, თუ ქურდობა-
მპარობასაც ვერ ალავავენ?

* მამუკაში სწერენ: იგლისს 20-ს
განგაში სომხებსა და თათრებს შუა
შფოთი მოხდა. ნასალიდისს მ
სათხე თათრების ერთ ჯგუფს ნდო-
რისა სომხის ვაჭრების ღუქების გა-
ტებვა და საქონლის აკლბა. ასობით
ქა დაუმინეს თურმე დაქვებს და წე-
ლის დამცველები რომ ამ შემოგე-
რებენ, შესაძლებელი იყო მოაქედ-
რიყო ვინმე, საბედნიერად, არავის
აზა დაუშავდა რა სიკვლითი, მზო-
ლოდ ღუქებში რამდენსამე ასის
მანეთის საქონელი გაფუქდა ქვის
სარლის რას.

და მრწამს, რომ მოამხმენენ, რადგა-
ნაც ჩვენი პატრონებოთა და ენერგიით
სავეს თერგ-დალეული ღიღეს მბო-
ვალ თუყანის მკვლელობა ქეშპირი-
ტებისა და სათნობისა. მხოლოდ
ბრმა და ტენ-დამხეველი უარ-ჰყოფს
თერგ-დალეულთა იმ მაღლიანს ღე-
წილსა და სამსახურს, რომელზედც
ასეთის გულ-წრველის დარწმუნებით
გვითოებებს „იგერიის“ მეთაური, ჩვენ
სხვაზედ ნაკლებ რა გვემისი საქირა-
და მნიშვნელობა ასეთის სასა-
ხურისა და არ ვეფიყებთ, რომ თერგ-
დალეულების ერთმა მეთაურთაგანმა
ჩვენს საკუთარს ისტორიას და ცხო-
ვრებაზედ მოჭრილი სასტორია იო-
ლბოფიური ნაშრომი უძღვნა ჩვენს
მწერლობას. ჩვენ გავაგვიფილოერე-
ბა ჩვენი ახალი მწერლობა, ვე-
ნობთ იმისა და ვიღარებთ, რომ
თერგ-დალეულთა ნათელის გონების
ამ ნიდავზე მომარტოლმა მუშაობამ
დიდი დაწლი და სასახური გაუწია
მშრომელ ქვეყნისა და ერთს ბედი
ბლის შესწავლას. მაგრამ ისიც უნდა
ვიღარებთ, რომ ამ მიზნითულებმა
თერგ-დალეულების ხელში ცილ-მზრი

დაბა ტ სოფელი

(მაწერილი ამბები)

ბათუმი. ამ დღებში ბათუმის
მოპრიგებელს სასამართლოში ვაიჩა
ერთი საქმე, რომელიც არ არის მოკ-
ლებული საზოგადო მნიშვნელობას.
ამ საქმეს მესუსდა დიდო ბათუმის
საზოგადოება. ისე იყო გაქედილი
ხალხით სასამართლოს დარბაზი, რომ
ნემის ყურწი არ ჩავიდებოდა. ბილ-
დებელი იყო ბანი ნიკოლაე, იმის
ეველი—ბანი ს. წერეთელი; საქმეს
არჩედა აქაურის მოპრიგებელის სასა-
მართლოს გამომგებელი, ბანი ალ-
ტარეკესი, ნიკოლაე ბრალდებოდა
სამი დანაშაულობა: ა) სიტყვით შე-
ურაცხოვა პოლიციის ჯარის-კაცსა
კერკლიას; ბ) დარღვეა საზოგადო-
ა წესიერებისა და გ) სიტყვით შე-
ურაცხოვა აქაურის მოპრიგებელის
მოსამართლისა. ეს უკანასკნელი საქ-
მე გამომგებელს გარდაცვა, ხოლო
პირველი ორი საქმე-კი ვაიჩა.

როგორც აღმოჩნდა მოწმების
ჩვენებებმა, აი საქმე ბათუმში, ბო-
ვიდა: 24 ივლისს ბათუმში, ყო-
ფილის ვადალმა, ზღვის პირად, თურმე
ბანაობდა სხეთა მობანაყეთა შორის
ბანი ნიკოლაეც. აქ ქალებიც ბანი
აღმდენ ვაშლის ზღვაში და კლე-
ბილა. ქალებისა და კაცების საზნაო
ადგოლები ბაჩიგით არის გაყოფი-
ნი. ნიკოლაეც გასცდა იმ ადგი-
ლოს, სადაც კაცებმა უნდა იმანონ,
და ქალების საზნაოდან ასე 25—30
ნახიჯის სიშორეზე ბანაობდა. აქ
კერკლიამ თურმე იყო პოლიციად-
გან დაქვემდებოდა თვალ-ყარის დასა-
ქერად. პოლიციის მოხელემ, კვირ-
კლიამ, დაუძახა თურმე ნიკოლაეს,
რომ მანდ ნუ ბანაობთ, ქალებთან
აბოლს ხართო. ნიკოლაემ უპასუხა
თურმე, რომ სადმე აღკრძალუ-
ლი ბანაობა, ან განცხადება უნდა
იყოს, ან შეწვე უნდა გეთქვა წი-
ნა—ნანაა განცხადებო. გამოვიდა
ზღვიდანაო, განაგრძეს მოწმებმა,
ნიკოლაემ და უშეგრის პირით და-
უწყო ლანდღავინება კერკლია-
საო. კერკლია რაღას ეთვებო-
დაო?—ქითხა ნიკოლაის ეველია რამ-
დენსამე მოწამეს.—კერკლიას ხმა

გი, მარტო ეროვნულის სახის გამო-
მეტყველება და ხასიათი მიიღო, ახალ-
თაობის ხელ-მო-კი მიმართულება
სრულიად გამოაყენება და შერ-
სტყვენილი, გონების დამაქურბელი
ფერი დაწინდა.

... ნამეტანის სიყვარულით გა-
ტყუებული თერგ-დალეული გულ-
წრველად შესცდა, როდესაც ჰგი-
ტირბდა, რომ მარტო საკუთარს ვი-
თარების შესწავლით შეგემუშავებინა
თავისის ქვეყნის ზედმეტიერების პროგრა-
მა.

ჩვენ აქ არავის სასაყვედროდ არა
ვიღანაკობთ და, უმდაბლესი მოსოე-
წილნივართ, ჩვენი ნათქვამი საწყუნად
არაინ მიიღოს, თერგ-დალეულთა ის
გაკეთა, რაც მოგებრებოდა; ერთს
მიმართულებას რომ გვაყუა, მეორე-
სათვის დო რა მოცულა სადა ჰქონდა.
მოხდა ის, რაც უნდა მომდარებოდა
და შეუძლებელი არავის მოიხილოყება.
საყვედროს აქ ადგლით არა აქვს...

(დასასრული იქნება)

ველ-მოწამისა. სომეხ. მარკვა. მესულ. მე-7 რიცხვი თოვის ზილ-ჭრავისი, 1305 წ. ჭრავისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 12—4. ტრუ-ლიანში შუა ამოდის 5—8, ჩადის 6—59. მთავარე 9 დღისა.

4 დღე სუთშაბათი. შუაღო ყრმა-თი ვუგსში წაშეშულია. კაოლ. პატრ. სხა-კისი. სომეხ. წინას-მეტე. ისაიანი. მესულ. მე-8 რიცხვი თოვის ზილ-ჭრავისი, 1305 წ. ჭრავისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 12—6. ტრულისში შუა ამოდის 5—9, ჩადის 6—57. მთავარე 10 დღისა.

5 დღე პარასკევი. წმ. ნონესი, წმ. გრიგოლ ღვთის-მეტყველის დედისა. კაოლ. კონსტანტინოს ოსტალოსის. სომეხ. მარკვა. მესულ. მე-9 რიცხვი თოვის ზილ-ჭრავისი, 1305 წ. ჭრავისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 12—3. ტრულისში შუა ამოდის 5—10, ჩადის 6—56. მთავარე 11 დღისა.

6 დღე შაბათი. ფრისცავლება. კაოლ. ფრისცავლება. სომეხ. მოციქ. თა-დოზისა და ქალწ. სანდუქტისი. მესულ. ყრმან-პირამისი.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 12—3. ტრულისში შუა ამოდის 5—11, ჩადის 6—54. მთავარე 12 დღისა.

გამოსაღებნი ცნობანი

Table with 2 columns: Item description and price. Includes items like '1 აგისტოლამ 1 სექტემბრამდე', 'თეთრი შური რუსული 1 გირ.', 'თინას წითელი შური 1-ის ზარის.', etc.

მიმოსვლა ცხელის გემებისა შამს ზღვაზე

ბათუმიდან გადის: სუთშაბათობით ნაშუადღევს 4 საათზედ მოკლე გზით და სოფაროსისკენ და კერძო შეკვლის.

კვირაობით სავაჭრო, სასაღვრ-გარეთ, სტამბოლად მიადის.

ბათუმიში მიდის ოდესიდან: სამ-შაბათობით შუა-ღამისს შორის გზით. პარასკეობით დალით ოდესიდან მოკლეს გზით (კერძო და სოფაროსისკენ) შესულია.

კვირაობით, სავაჭრო, და სამშა-ბათობათ ბათუმიდან მიდის, რაჟა თაგის სექტემბრის კათაბურენ. შერე ბათუმიდან პარასკეობით მიდის კონსტანტინოსის სახელად გემისკენ, ხელთა თუ სპი-როსა, ფითხად შეკვლის სოფელ.

მიმოსვლა რეინის გზის ბათუმს და ტფილისს შუა

Table with 4 columns: Station, Direction, Time, and another Station. Lists stations like 'სტრანცები', 'ტფილისი', 'ბათუმი', 'სურამი', etc.

ქუთაისიდან გადის რიონს შუადღის 12 საათსა და 7 წამზედ და სა-ლოზზედ 5 საათზედ და 50 წამზედ. რაონიდან ქუთაისს მიდის ნაშუადღევს 1 საათსა და 12 წამზედ და სალოზს 6 საათსა და 55 წამზედ.

Table with 4 columns: Station, Direction, Time, and another Station. Lists stations like 'ტფილისი', 'აგულა', 'ქანი', 'გრაკალი', etc.

აშირა-კავასისის შერთაგისი ცნობათა კანტორა

კანტორასა აქვს სავაჭრო და მოიზოგოს ყოველ გვირი ცნობა, რომელიც-კი საქარა და სასარგებლო ენ-თისმე კანტორას ეკონდებ, სად, რომელი, ენს და როგო-რს მამული ისყიდება, გირადდება, ან იჯარით და ქირთ იძ-ლედა და რა ფასად; ეს უნდა სახლო დაიქარავეს, ან ვაქი-რავის ქალაქში, ანუ ქალაქ გარეშე; სად რა ბანკში, ანუ სე-დურა და სტრანსპორტო დაწესებულებანი არიან და რა წესებით აქვთ შემოღებულნი თაყვანის საქმეები; ვინ ეცემს და ვის უნდა იმოწინოს საფურცელი, სამწიგნო, სამასწავლებ-ლო და სხვა ამ გვირი საქმე: ანუ მუშაობის, პრიკაზიკების, მოახლის, მოსამსახურის აღვლი და სხვა.

საქმიანსა და სხვა ქალაქებში შედგენს. ქ. ტფილისი, თავდა-ზნაურობის ბანკის ქარვასლ(არწრუ-ნისული), თვარის ქვეშ (Г. Тифлис. Каравап-сарай Двор. Банки, бывшй Аринуи, подъ театром).

დაიბეჭდა და ისეულება გავრეულია „გამოცემა პაზის ოზი“ (მალაქვი ანუ გზისა ზურთისპირისა), შედგენილი 3. ვიკლას წიგნის ხელმძღვანელის მიერ. უსის ორი შურერი.

Advertisement for 'ნაგვილი საუჯაბა' (Nagvili Sajoba) featuring 'თავის მოკლა' (Tavis Mokla) and 'ბრუხლად გამოცემული 3-ის სურათი' (Bruxhlad gamocemuli 3-is surati).

ბათუმიში მიდის: 1) საქართველოს საგველქოთა ის-ტორია (ფასი 45 გ.); 2) საქართველოს მოკლე ის-ტორია (სამა მასხა).

აბა მდგომარე 1888 წ. ენკენის თვისათვის ქუთაისის სათავადაზნაუ-რო სასწავლებლის პირველს განუ-ყოფელში ორმოც-დაროი (42) მე-კანსა იქნება; მეორე, მესამე და მე-ოთხე განყოფილებაში ეკანსა სულ არ არის და აგრეთვე არ არის ეკანსა პირველსა და მეორე პროგნოზიზოლს კლასში, პროგნოზიზის მესამე და მეოთხე კლასში არის ეკანსიები, არა ნაკლებ ათ-ათის თეთრულში.

25 აგვისტოს დაიწყება მისლები და ხელ-ახალი ეგზამენები და გათა-ედვა 31 აგვისტოს პირველში. სწავლა დაიწყება პირველს სექტემ-ბერს. (6—4) ს. პ. ჯორჯია

ბათუმი და ისეულება ახალი ქართული წიგნი მამიდა ასმათი

მიზნობა: 1. წერეთლისა. გამოცემული იყოფილია რედაქციის მიერ. შანი 20 პ. წიგნი ისეილება მხოლოდ წე-რა-კითხვის გამოგრეცელებელ სა-ზოგადოებისა წიგნი-საწყობში, ბანკის ქარვასლში, სასახლის ქუ-ჩაზე.

სწორ-მეტყველება, სასემდეგანე-ლო გრამატიკის, წ. გუგუნი-ძისა. 40 ქალაქებში გაზრდილ ეპისკოპო-ზის I ნაწ. 1 50 II ნაწ. 1 50 ბუნების მოკლენი, ს. მესტა-შეილისა. 15 ფსიქოლოგიური, კან. იოჟ-რისა. გამოცემის. 40 სამლეტი, ტრავიკისა შექსა-რისა, სხვადასხვათა წათ. 30 ა. მასხალის მიერ. ქალაქებში და მოძღვრებანი ამხროსი სკრესულისა, ალექსანდრე ეპისკოპოსისა გამოცემის. 50 სხვა-სულთან ორბელიანის სივრცითი, ალექსანდრე ეპისკოპოსისა გამოცემის. 3 მცხეთის ტაძარი, გამოსვ. დამ-ბეზიძისა. 25

სუთქეთისა კოლან, გიორგი წერეთლისა, მეორე გამოცე-მისა წ. ჭეჭინაძისა. 20 ოტელი, შექსიარის ტრავი-დას, ა. მასხალის სიონ-გისი ინტელექტუალად. 50 სასარტლის წიგნი გასტანე რუკულ-მეცნიერების (რუ-სულს ქსე). 3 50 ვაზის ობი. 10 მარნა, ისტორიული მოთხ-რობა გუჩინასა. 30 დლოკანი, დამაძიძისა. 30 სივრცითი მართლისა, ზო-ტოლი ჰალატეს მუკლასი წე-რია თაგის მუკლასი ქალთისა. 5 მეფე სოლომონ ბრძენი, გა-მოცემის დამაძიძისა. 5 ენსტრამელ და მასთანავე უნდა წარ-მოგონებონ წლოვანობის და აზნაუ-რობის მოწმობანი. თუ აზნაურობის მოწმობა არ ენებებ, ბანკის მოწმო-ბა (კიტანცია) მიწე უნდა წარმოა-ღებინონ, რომ ემწიგნობის მომზადები

დაიბეჭდა და ისეილება წერ-კი-თხის სასმარტელში და ჩარკოვი-ნის მალაზიაში. ქართული მწერლობა (მეზაბეტე სეკუქუში) ზ. გიგინაძისა. ფასი 20 კაბ.